

עלון מס' 1032
בלק
יא' בתמוז תשפ"ו

ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מור עטר הרה"ג יוסף מוגרבי שליט"א

לשמור על
המודעה!

לא לאבד
הכל!

מודעה שפורסמה באחד הבניינים, צדה את עינינו. בשולי המודעה היה כתוב בכתב בולט: "גם אם תזרוק את ההודעה לפח, עדיין תצטרך לשלם!". זכי השכל בודאי כבר קלטו את המסר. במודעה היתה רשימה שהפיץ ועד הבית בפתח הבניין, רשימה מפורטת של דיירי הבניינים, כל אחד וחשבונו בין לטוב ובין למוטב. כנראה שלאחד הדיירים לא היה נעים בלשון המעטה ששמו יתנוסס בראש כל חוצות, בפרט כשאין זו תעודת הוקרה בעבור הצטיינותו... כאשר יצאנו מפתח הבניין, חשבנו מה הלך והמסר שאנו יכולים ללמוד ממודעה תמימה זו, הרי הבעל שם טוב הקדוש זצ"ל לימדנו, שכל דבר ודבר המתרחש עם האדם, נעשה בתכלית הדקדוק, וממילא עליו לעשות את החשבון מדוע שמעתי או ראיתי כזאת וכזאת. אך מעט לפני שניגע בנקודה זאת, הרשו לנו להעיר ולהאיר נקודה קטנה וחשובה מהפרשה. בלק בן ציפור מלך מואב, שוכר את בלעם הרשע שיבוא לקלל את העם המובחר, תוך הבטחה שיזכה לעושר מופלג וכבוד רב. הסיבה לכך שבלק מלך מואב "נכנס ללחץ" כמו שאומרים, ונידד שינה מעיניו, היתה מפני ריבויים של ישראל והניסים והנפלאות שנעשו להם על ידי ה' יתברך, וכמו שכתוב: "ויגר מואב מפני העם מאוד כי רב הוא ויקץ מואב לפני בני ישראל", אך תורתנו הקדושה נדרשת בשבעים פנים "וכפטיש יפוצץ סלע", ואפשר לומר ולבאר על פי הדרש, שפחדו מואב מפני בני ישראל "כי רב הוא". כל אחד שם נעשה רב הבקי בהלכות, במידות ובדרך ארץ, המפיץ את תורת ה' ורצון ה' בעולם! ומואב חששו ורעדו עתה מה יהיה אם כולם יהיו "שחורים", כיצד יוכלו למלא את תאוות ליבם בפריצות, זימה וניאוף? כיצד יוכלו לאכול בלי חשבון ו"להנות" מהעולם עד הסוף? מעתה לא נותרה להם ברירה אלא לנסות ולסלק את "המודעה", דהיינו את העם הנבחר המודיע קבל עם ועדה: יש ה' בעולם, "ה' מלך, ה' מלך, ה' ימלוך לעולם ועד!" אך כמובן טיפשים הם טיפשים, שכן לא זאת בלבד שלא יצליחו בזממם אלא שמחובם לא ימחק מאומה ורק ילך ויגדל, ילך ויטפח... אחים יקרים, במה דברים אמורים? פרעה, בלק, היטלר ועוד רבים ורעים ימח שמם, ניסו לתלוש את העם הנבחר. בכל דור ודור קמים עלינו לכלותינו, לצערנו ולדאבוננו אף בדורנו אנו, ישנם קומץ מהערב רב שמנסים אף הם בארצנו הקדושה "להשחיר" את "השחורים" ולנגח את החרדים. אך כעת, לא איתנו עיסקם, אלא מאלה שניזונים מהרעש ומהמולה. יהודים שעדיין לא זכו לשמור תורה ומצוות, שאוהבים תורה אך שומעים בכל יום חדשות לבקרים כיצד משמיצים את עבדי ה', עליהם לדעת בבירור שמאחורי מעשים נבזים אלה אינם עומדים אלא "בעלי חובות" המנסים למחוק ולתלוש את המודעה, ובסיכולותם כי רבה, חושבים המה שאם תסתלק המודעה יסולק אף חובם ויוכלו לעשות את תאוותיהם כרצונם, אך לנו לא נותר אלא לשמור על כבודם של בחירי ה' העושים את רצונם בלב שלם ונפש חפצה, ללמוד מדרכיהם של גדולי ישראל, ולדבוק במידותיהם, ובכך ורק בכך, נזכה למחוק את חובותינו ולקיים את מחויבותינו כלפי בורא העולם, ונזכה לגאולה הקרובה במהרה!

בואו ונתאר לעצמנו: אדם זכה לנבואה - גילוי אלוקי אמיתי. ה' יתברך מזמין אותו לטיול בגן עדן בליווי אחד מהצדיקים. איזה עונג ושמחה אינסופית צריכים למלא את ליבו של אותו אדם בר מזל שזכה לזכות עצומה שכזו! והנה אותו אדם שואל שאלה נוראית: מי הולך בראש? הקב"ה עונה לו שאותו צדיק הנלווה עימם ילך בראש. והנה האיש ברוב פחזותו וחוצפתו עונה: אם כן, לא רוצה לבוא. כל המילים הכי קשות שבעולם לא יספיקו לתאר את אותו אדם שאיבד במחויבות מתנה עצומה ונכבדה שכזו. אחים ואחיות יקרים, אין זה סיפור בידיוני שלול המציאות. מקרה שכזה קרה בעבר. הגמרא בסנהדרין (קב). מספרת שהקב"ה ישתבח שמו לעד ניגלה לירבעם בן נבט והציע לו טיול בגן עדן, עימו ועם דוד המלך. שאל ירבעם: מי בראש, והקב"ה ענה: בן ישי בראש. ומה עונה ירבעם: אי הכי לא בעינא (אם כן לא רוצה). כל מי שחושב שירבעם היה טיפש וכסיל אינו אלא טועה, אלא מה, היתה לו תאוה אחת שכילתה את הכל וסימתה את עיני מחשבתו - תאוות הכבוד. אם דוד המלך חשוב ממני, חשב ירבעם בליבו, כל המעמד הזה אינו שווה לי. ממש מפחיד לראות ולדעת עד להיכן אפשר לרדת עם תאוות הכבוד - עד לתהום כפשוטו! וכבר כתב בעל ה"מסילת ישרים": שיער הכבוד שולט על האדם יותר מכל התשוקות והחמדות שבעולם, ואפשר שיכבוש האדם את יצרו על הממון ועל שאר הנאות, אך הכבוד הוא הדוחק, כי אי אפשר לסבול ולראות את עצמו פחות מחבריו. ועל דבר זה נכשלו רבים ונאבדו, הנה ירבעם בן נבט לא נטרד מן העולם הבא אלא בעבור הכבוד. ע"כ. גם בלעם בפרשתנו סבל מתאוות הכבוד שגרמה לו ביזיון גדול וסבל רב. בואו ונרבה בלימוד המוסר, נכפה את יצרנו הרע ואת התאוות המדומות, ונזכה לכל הישועות וההצלחות.

זמני כניסת ויציאת השבת

בש	חמה	יום	חא	מסכת שבת
19:29	19:22	19:14	19:31	מסכת שבת
20:31	20:35	20:31	20:33	יציאת שבת
21:01	21:04	21:06	21:03	רבש"ס

הפטרת השבוע

הפטרה: והיה שארית יעקב (מכה ה-ו, ח)

סיפור לשבת

מסופר על הגאון רבי שלום שברון זצ"ל, שכאשר דיבר פעם בליל שבת על הנושא "והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה... והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה" (אבות ב,א) ניגש אליו יהודי ושטח לפניו את סיפורו על הנושא הנדון וכה היו דבריו: כשהבולשביקים (הלבנים) ברוסיה השתלטו על המדינה אחרי מלחמת העולם הראשונה, היה זה לראשונה מזה שנים רבות שהיהודים נהנו מחופש ושמחו. התעשרו במיוחד יהודים שנתמזל מזלם להיות בעסקי יהלומים ותכשיטים. אני עצמי הייתי בעסקי היהלומים. כל בוקר הייתי במשרדי בבורסת היהלומים בשעה שמונה, והייתי עסוק כל היום. בוקר אחד היה כוונתי להגיע למשרד מוקדם. מזוודת היהלומים והתכשיטים היתה איתי כרגיל, אך כשהלכתי שמעתי משהו צועק: עשירי! עשירי! סובבתי ראשי וראיתי אדם עומד בפתח בית כנסת זעיר, ומחפש עשירי להשלמת מנין, והוא צעק לעברי וקרא לי לבוא להשלים מנין. חשבתי שיש לי מעט זמן, ונכנסתי כדי להיות העשירי, אך כשנכסתי ראיתי שהיו שם רק שלושה אנשים מלבדי, ומלבד האדם שקרא לי אשר שוב עמד בדלת וחיפש עשירי... מה זה - טענתי לעברו - אני לא עשירי, אני חמישי. זה יקח כל הבוקר להשיג עשרה אנשים. אל תדאג - ענה לי - יהודים רבים עוברים ברחובות אלה כל בוקר. מתוסכל מזה שהוא לכד אותי, התחלתי לומר תהילים. במשך עשר דקות הוא השיג עוד אדם אחד. פניתי לעזוב, אך הוא התחנן: הקשב, זה הארציטי של אבי, עלי לומר קדיש בבקשה השאר, אני מנסה לארגן מנין במהירות. אני יכול להשאר עוד - מחיתי - אני חייב להיות במשרדי בשעה שמונה ועכשיו כבר שמונה. הוא אמר לי בתקיפות: הקשב, אינני נותן לך לצאת, יש לי יארציטי, עלי לומר קדיש, ברגע שהיו לי עשרה אנשים נתפלל ותוכל ללכת. לא רציתי להרגיזו יותר ובלית ברירה חזרתי לתהילים, חלפו עוד עשר דקות והוא הצליח לגרור בצווארונם עוד שני אנשים. שוב התחלתי להתקדם לעבר הדלת, והפעם הצביע לעברי ואמר: הקשב עכשיו, אילו היה יארציטי לזכר אביך היית רוצה שאני אשאר, נכון? והייתי נשאר! אז עכשיו אני רוצה שאתה תעשה את אותו הדבר בשבילי... זה שהצביע לעברי, והטענה איך הייתי מרגיש במקומו, גרמו לי פתאום להרגיש אחרת לגבי המצב. הסכמתי כבר שחלק מהבוקר ומתכניותי במשרד ילכו לאיבוד, יהיה מה שיהיה - אשאר. בערך בשעה שמונה ושלושים השיג לבסוף את כל המנין, חשבתי שגידי משנה וקדיש, אך לא! הוא התחיל מראשית התפילה. חסר סבלנות הבטתי בשעוני, וחשבתי שלא אגיע למשרדי עד הרבה אחרי השעה תשע. מספר פעמים הסתכלתי סביבי לראות אולי הגיע עוד מתפלל, כך שאוכל לצאת משם ובכל זאת ישאר לו מנין, אך לא היה מזל כזה! הייתי תקוע שם עד שסיימו להתפלל. כשסיימנו הודה לנו מאוד, הגיש עוגה וויסקי ואז נתן לנו לעזוב. התחלתי לעשות את דרכי למשרד, נושא את מזוודתי מלאת התכשיטים, כשהגעתי למרחק שני בניינים ממשרדי, אף לעברי אדם שהכרתי כשהוא מנופף בידיו בבהלה. מהרו להסתלק מכאן! - צווח לעברי בפראות. הבולשביקים השתלטו היום על הממשל, כמה מהם באו והרגו יהודים בבורסת היהלומים, ועכשיו הם עסוקים באיסוף השלל, הימלט על חיך. אני אכן נמלטתי על נפשי, הסתתרתי במשך כמה ימים וכפי שהינכם רואים יכולתי לצאת מרוסיה. אתם בודאי מתארים לעצמכם מה היה קורה לי, אילו הייתי עוזב את המנין מוקדם... (לקח טוב) (תורת הפרשה)

מטעמים לשבת חידושים לפרשת השבוע

"וירא בלק בן צפור" (כב,ב)

בפרשת בלק, אין אף הפסקה אחת, לא פתוחה ולא סתומה, המבדילה בין עניין לעניין, וזה למה? כי לפי חז"ל ההפסקות היו משמשות "ליתן ריווח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה". ואומנם אף שבלעם נביא היה ונבואתו היתה מהשראה עילאית, אבל לא היו בו אותן הסגולות הנעלות של נביאי ישראל, ודברי הנבואה לא השפיעו עליו, הוא לא התבונן בהם ולא למד מהם כלום, לכן כל הפרשה היא בלי הפסק.

(אמרי חן בשם ה"חפץ חיים")

"על מה הכית את אתונך" (כב,לב)

וכי מה איכפת למלאך אם בלעם היכה את האתון או לא? הרי זוהי האתון שלו, ומותר לו להכותה! אלא אומר הרמב"ם זצ"ל שהמלאך בא ללמדנו שאסור להתאכזר לבעלי חיים, ואפילו לבהמתו אסור לו להרביץ ללא תועלת. אף לא נהרוג בעל חיים, אלא אם ברצוננו להינות מבשרו, ככתוב: "כי תאווה נפשך לאכול בשר, וזבחת מבקרך". כי עלינו להלך בדרכיו של מקום שרחמיו על כל מעשיו, ואין לנו להרוג בעל חיים אלא לתועלת, או כדי להרחיק את הזקתו. כך נצטוונו לחוס על בעל חיים שלנו, כמה עלינו להיזהר שלא לצער את חבירינו!

(מעין השבוע)

"לעשות טובה או רעה מלבי" (כד,ג)

יש לפרש בדרך רמז על פי מה שאמרו חז"ל בגמרא (ירושלמי פ"ק דפאה ע"ש) שאצל אומות העולם מחשבה טובה אינה נחשבת למעשה, ומחשבה רעה נחשבת למעשה. וזהו שאמר: לעשות טובה - כדי להחשיב טובה לגויים צריך שיעשו אותה בפועל ולא מספיק מחשבה. מה שאין כן בישראל שמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה כמו שאמרו חז"ל בגמרא (קידושין מ: וסיים: או רעה מליבי - שעל הרעה בלב, כבר נחשב לאומות העולם כמעשה להעניש עליה. ובזה פירשו המפרשים פסוק: "קץ שם לחושך" (איוב כח,ג) שעל ידי שהיו המצריים חושבים בלילה איך לשעבד את ישראל, אזי מחשבתם הרעה מצטרפת למעשה ומעלה עליהם הכתוב כאילו שיעבדו את ישראל בפועל, ובזה נחסרו ק"ץ שנים מגלות מצרים בזכות החושך - מה שהיו חושבים בחשיכה ובליילה איך לשעבד את ישראל וכנ"ל.

(אור החמה בשם אור משה)

חנוך לנער

זכו - שכינה ביניהם

מה אתם רוצים ממנו?

האדמו"ר מפניסק - קארלין שח בתוך משא חינוכי שנשא בפני מחנכי מוסדות חסידות "פינס-קארלין". סיפר לי אברך העוסק בחינוך צאן קדושים, שבא לפניו מורה שמלמד בבית ספר תורני, והתאונן בפניו, כי למרות שכל השיעורים, אף בלימודי קודש, שמוסר הוא בפני התלמידים הולכים אצלו למישרין ובנקל, הרי שבשיעור חומש ורש"י הוא ממש כמגשש באפילה, ולמרות התאמצותו להשליט סדר בין התלמידים, הרי שאין משמעת ואין הקשבה בקרב התלמידים. כשמעו זאת התפלא האברך מאוד, שהרי הוא עצמו מלמד חומש ורש"י לתלמידיו, ואין אצלו שום קושי מיוחד במשמעת בשיעור זה. ולכך השיבו האברך כי אינו יודע להשית לו עצה, אך הצעתו שיצטרף אליו יום אחד לתלמוד תורה שלו לחזות בהתנהגות הנאותה של תלמידיו, אולי יבין על ידי זה הסיבה שבעטיה נכשל הוא עם כיתתו. וכך היה, המורה בא "לתלמוד תורה" מעט קודם שהחל שיעור החומש. היה זה יום קיץ לוהט, שדרך בני אדם ללבוש בו בגדים קלים יותר, אך מלמד זה בהגיע שעת השיעור, התלבש במלבושו העליון, נתאזר באבנטו, וחבש את כובעו, וכך ניגש למסור את שיעורו בדחילו ורחימו. עוד לפני שפתח המלמד פיו, קם המורה ועזב את הכיתה, באומרו שדי לו כבר בזה, שכן הבין את הסיבה לאווירת הרצינות השוררת בקרב תלמידי אברך זה, כי כשהמלמד ניגש ללימוד בצורה שכזאת, הרי בהתנהגותו זו הוא מטביע בנפש תלמידיו רצינות ללימוד התורה, וזה מביא אווירה של התעלות וקדושה בקרב נפשות התלמידים. דבר זה יפה מאוד גם להורים "המחפשים" בנרות עצות למשמעת, לסדר ולסמכות בבית. אך האם שאלו את עצמם ההורים פעם אחת! איך אנו נראים בעיני ילדינו? האם אנו מתנהגים כאבא ואמא? (לא רק בדאגות, קניות, חיבוקים ונשיקות!!!) התנהגות מכובדת ורצינית מהולה באהבה וחום תביא לבד את הסדר, ותחזיר לבד את המעמד הראוי להורים, וטוב לעשות זאת שעה אחת קודם...

הנקמה והמהילה (פרק א')

בספר "כצאת השמש בגבורתו", הביא מעשה ברבי מנחם נחום מהורדנא, שהיה אפטרופוס של כל העניים ושבורי הלב שבעירו ומספק צרכיהם. כמידי פעם היה בכבודו ובעצמו הולך ופוקד את בתי המלון שבעיר ומתרים את האורחים, כשם שהתרים את התושבים לעיני הצדקה. פעם אחת דפק בדלת אחד החדרים שבמלון. באותו חדר ישב עורך-דין מבני העיר והמתיק שיחה עם יהודי אחד בעל משרה ממשלתית גבוהה מפטרבורג. כשפתח העורך-דין את הדלת וראה את רבי נחום ניצב והבין את מטרת בואו, פנה אליו בזעם: אין לי זמן אליך, לך לשלום... אולם רבי נחום אינו מסתלק והמשיך לדבר ברכות: יותר מנדבה לעניי העיר לא אבקש ממך! אולם העורך-דין בזעמו טרק אחריו את הדלת. הדבר נודע בעיר, כי פאר העיר והדרה נפגע מעו"ד פלוני. הכל קצפו וזעמו עליו, איך יעזי איש מזרע היהודים למלא קלון את פני האיש אשר על כל העם יכבד ויקדש? אך רבי נחום לא תבע עלבונו ולא דיבר עם איש על כך, וכעבור זמן נשכח הכל. לאותו עורך-דין היה משפט קשה, אשר כל הסימנים הראו שהוא יצא חייב בדינו. עצה אחת היתה לו, לפנות אל ידידו הפקיד הגבוה מעיר המלוכה פטרבורג, ולבקש לו שישתדל עבורו לחלצו מהצרה. הוא לא היסס הרבה ונסע פטרבורגה. בבואו סר אל הוילה של מכירו, ותיכנן לפגושו בבית טרם יסע הלה אל לשכת המנסטריון. הוא מסר לשומר הבית פתק להודיע מיהו הרוצה להתקבל. השומר חזר והודיע, כי האדון עסוק ואין לו פנאי לראות פניו. האם אמרת מי אני? שאל העו"ד בתמהון. כן וכן. השתומם העו"ד: האם אותי לא ירצה האדון לקבל, היתכן? הוא דחף שקל כסף לשומר שישבו ויברר מה העניינים, אך הלה בשלו: לאדון אין זמן. רק זאת אני מצידי היעצך, כי אחרי הצהריים בשונו מהלשכה, אכנס שוב להזכיר מביקורך. העו"ד מסכים וחוזר בצהריים, ושוב תשובת השומר: האדון מסרב לקבל. הוא חוזר נדכה ושוחח לבית מלוןו תפוס ברעפיו: מה קרה לאדון זה, ידידי מכבר?... אך בודעו כי בלי עזרתו, לא יוכל משפטו להסתים בכי טוב, אמר בליבו להשפיל עצמו לפניו, לבוא למחרת ולהמתין עד שיצא האדון מביתו, אולי יחוס, אולי ירחם. הוא עשה כן, וכצאת האדון מביתו, הזיר את כובעו מעליו ובקול תחנונים קרא: הוד מעלתו, שלום! אך הלה הסיט עיניו ולא הגיב מאומה, עשה עצמו כאילו שומע, ישב על המרכבה שהמתנה לו ליד ביתו ויסע. הוא בא במבוכה, הלה ידידו מפנה עורף אליו ומתנכר לו, ומה יעשה עתה ואל מי יפנה בצר לו? לעזוב את פטרבורג בידיים ריקות לא יכול, כי הנה המשפט קרב ובא, ומי יודע כמה זמן עלול הוא לשבת בבית הסוהר. הסוהר....

עשה לך רב

שו"ת ממור' הרה"ג
הרב יוסף מוצרבי שליט"א

שנפטרה ולבושה בצניעות?

אם יש צורך מותר.

עד איזה גיל מותר לאח לגעת באחותו? ימנע מגיל שנה לפני גיל מצוות, והמדקדקים נזהרים מגיל ט' או ו'.

האם יש חסרון בצניעות כשאשה מטופלת

אצל רופא שיניים גבר?

טוב להמנע מכך וקרוב הדבר לאיסור ורק כשאין ברירה או מומחה כמוהו מותר.

האם יש להתיר יחוד במקום שיש מצלמה

או שכיוון שאפשר לקרוע את החוט - ביחוד

צריך שמירה דווקא?

הרחק מן הכיעור ומן הדומה לו.

ששרה זמירות שבת?

בזמן טהרתה ודאי מותר.

האם מותר מעיקר הדין לאחים לישון

באותו חדר שישנות בו אחיותיהם?

באופן עראי וכשהם בצניעות מותר.

האם מותר לומר לאשה "שלום" בטלפון

דרך נימוס?

מותר לעשות כן.

האם מותר להזמין לחתונה "צלם"

שיצלם גם את הגברים וגם את הנשים בעת

הריקודים?

את הנשים אסור לצלם ע"י גבר בשום צד ואופן.

האם מותר לראות תמונה של אשה

במאי דאיתא (ברכות סא:) אמר רבי

יוחנן אחורי ארי ולא אחורי אשה, מה הדין

באוטובוס באחד שיש לו שתי ברירות, או

לשבת מאחורי אשה, או לשבת לצידה באופן

שלא יגעו אחד בשני, מה יעשה?

לשבת אחרי אשה חמור יותר ובימינו יש

לסמוך על הלבוש שהיקל בזה וזה עדיף

מאשר ישב לצידה שנראה לא יפה בעיני

ההמון.

האם מותר לאח לשמוע את קול אחותו

ששרה בשירי שבת?

המקילים יש להם ע"מ שיסמוכו אך טוב להזהר בזה.

האם מותר לאיש לשמוע את קול אשתו

אל תקרי הליכות אלא הלכות

ללבוש בגדים חדשים אפילו בשבת, ויש להמנע מברכת שהחיינו החל מליל י"ז בתמוז.

❖ חולה מותר לברך שהחיינו על פרי חדש בימי בין המיצרים, כי הפירות פותחים תאוותם לאכול דברים טובים לבריאותם, ובמקום חולי לא גזרו חכמים. וכן אישה מעוברת שראתה פרי חדש, ויש לחוש שאם תמנע עצמה ממנו, יגרם לה או לעובר נזק - רשאית לברך עליו שהחיינו לאחר ברכת הנהנין ולאכול. וכן קטן שלא יודע להבחין כל כך בין ימים אלו לשאר ימות השנה ומתאוה לפרי חדש - מותר לתת לו לברך עליו שהחיינו, ועדיף שיאכלנו בשבת אלא אם כן חושש שאם ישאירו לשבת יתקלקל הפרי.

❖ אם חל פדיון הבן בימי בין המיצרים - אבי הבן מברך "שהחיינו" ואין להחמיץ המצוה. והוא הדין לפי מנהגיני שאבי הבן מברך "שהחיינו" בעת המילה, וחלה בימי בין המיצרים, שרשאי אבי הבן לברך שהחיינו. ומותר להניח לפניו פרי חדש בעת שמברך שהחיינו על פדיון הבן או על המילה, ויכוין לפוטרו מברכת שהחיינו, ואחר כך יברך ברכת הפרי ויאכלנו.

❖ מי שטעה ובירך על פרי חדש בבין המיצרים בברכת הפרי, ושוב נזכר שטרם בירך שהחיינו - יוכל לברך שהחיינו ולאכול, שהאיל כורחו צריך לאכול ממנו שלא תהא ברכה לבטלה - מברך גם שהחיינו. ומי שטעה ואכל פרי חדש בלי ברכת שהחיינו, לא יאכל עוד ממנו, ולאחר תשעה באב יברך על פרי חדש אחר ברכת שהחיינו ויכוין לפטור גם את אותו פרי.

(הבית היהודי)

בשאר ימות השנה דרך הרדיו ורשם קול שירי קודש המלווים כלי נגינה, אבל בבין המיצרים יש להימנע מלשומעם. ומכל מקום בשמחת מצוה כגון מילה או פדיון הבן או סיום מסכתא או בר מצוה, מותר לשמוע שירי קודש המלווים בכלי נגינה, שכל שהוא שמחת מצוה יש להקל בדבר. ושירה בפה כשהיא דרך הודאה להשם יתברך בלי כלי נגינה - מותרת אף בימים אלה, וכל שכן שמות להשמייע נעימה בתפילה או בשעה שעוסק בתורה, וכל שכן בשבתות שבתון ימי בין המיצרים, ואין להחמיר בזה כלל.

❖ אדם שפרנסתו על ידי השמעת קול מכלי נגינה - מותר להמשיך בעבודתו עד יום ראש חודש אב, כיון שאינו עושה לשמחה אלא לצורך פרנסה.

❖ מי שלומד באופן קבוע שיעורים בכלי נגינה אצל מורה פרטי, מותר לו להמשיך ללמוד גם בבין המיצרים היות ואין כוונתו לשמחה אלא רק ללמוד, ואם יעשה הפסקה בכל ימי בין המיצרים יגרם לו לאחר כך מאמץ נוסף כדי לחזור למסלול הלימוד. ויש להתיר בזה גם ללומד וגם למלמד, ומכל מקום בשבוע שחל בו תשעה באב יש להימנע מללמוד.

❖ נוהגים להיזהר שלא לאכול פרי חדש ושלא ללבוש בגד חדש בימי בין המיצרים, כדי שלא יצטרכו לברך עליו "שהחיינו וקיימנו" והגיענו לזמן הזה" הואיל וזמן פורענות הוא. אבל בשבתות שבתון בין המיצרים מותר לברך שהחיינו בין על פרי חדש ובין על בגד חדש, ובפרט כשיש צורך בדבר משום כבוד שבת, אולם לאחר ראש חודש אב שממעטים בשמחה - אין

❖ ימי בין המיצרים - הם הימים שמשבעה עשר בתמוז עד לאחר תשעה באב. וכיון שבשבעה עשר בתמוז התחילו צרות החורבן שבוטל התמיד ובטלו הנסכים לכן נוהגים קצת אבילות מיום זה עד אחר תשעה באב, ומנהג טוב וכשר מאוד לכל בעל נפש לשבת באבילות לאחר חצות היום ולבכות על חורבן בית המקדש, ויאמר סדר תיקון רחל בכל יום בבין המיצרים, וכן נהגו בארץ ישראל על פי האר"י ז"ל והוא מנהג ותיקין, ואין צורך לומר שראוי לומר תיקון חצות בלילה, כי אפילו בשאר לילות השנה צריך להתאבל על החורבן, וכל שכן בלילות של בין המיצרים שצריך להוסיף בבכיה.

❖ יש נוהגים שלא לערוך נישואין כלל מיום שבעה עשר בתמוז עד תשעה באב, וכן המנהג במדינות אשכנז. ויש אומרים שמנהג איסור הנישואין הוא גם בליל י"ז בתמוז. אולם מנהג הספרדים ועדות המזרח בארץ ישראל להתיר עריכת נישואין גם לאחר י"ז בתמוז עד ליל ראש חודש אב ולא עד בכלל, כדעת מרן השולחן ערוך שקיבלנו הוראותיו. ואף על פי שישנם עדות יוצאי ארצות המזרח שנהגו להחמיר מ"ז בתמוז כדעת הרמ"א, מכל מקום בניהם הנמצאים בארץ רשאים להקל בזה, ואין מנהג הוריהם שבחוץ לארץ מחייבם.

❖ מותר לעשות איירוסין גם אחר ראש חודש אב, מפני שחוששים שמא יקדמנו אחר. ואסור לעשות ריקודים ומחולות אחר שבעה עשר בתמוז שלא לצורך מצוה כשמחת חתן וכלה וכדומה.

❖ אך על פי שמותר מעיקר הדין לשמוע

משל ונמשל

בו חשבון חיסכון ורביעי יקנה בכסף בגדים הדורים. רק אחד לא השתתף בשמחה, המפקד עמד בפנים חמצמצות המסגירות את מופ נפשו. דווקא הוא, מכולם. הוא, שהבחין בסכנה. הוא, שגייס את הפלוגה. הוא, ששעט ראשון והבקיע את מערך האויב, הטיל בו מבוכה. הוא, שהציל את הנסיך, לא קיבל ולו שטר אחד! לא יוכל להתהולל, לא לחסוך, לא לקנות מאומה, במעטפה שקיבל לא היה אלא דף נייר משורבט! קימטו באכזבה, והטיחו בריצפה! שהרי לא ידע לקרוא, ומאין ידע שהמלך מינהו לשר, והעניק לו תואר אצולה, אחוזה רחבת ידיים, ומשכורת עתק? מאוכזב פנה וחזר בראש חייליו אל המשלט השומם בישימון המדבר... **משל הוא** ונוקב כל כך! כל אומה קיבלה חבל ארץ ומולדת עם, ואנו עומדים ורואים ותוהים: בשוויץ אוויר פסגות, בטורקיה שופעת הנהרות, בעירק נפט, בקונגו יהלומים, בדרום אפריקה זהב, גז בסיביר, פירות בקליפונייה, ונחנו מה. חלילה, חלילה, כל נחטא! הצדיק בעל ה"חידושי הרי"ם זצ"ל, כתב בספר הזכות שחיבר, שעל כך הזהיר משה רבינו את המרגלים: "וראיתם את הארץ מה היא", בראיה פנימית ובהבנה מעמיקה. "הטובה היא, אם רעה" - גם אם מבט שטחי נראית כרעה, העמיקו וראו כי טובה היא! "השמנה היא, אם רזה" - גם אם מבט שטחי נראית היא כרזה, התבוננו ותמצאו כי שמנה היא ודשנה! "היש בה עץ, אם אין" - גם אם לא תמצאו, דעו כי כל טוב צפון בה ולנוחליה, כי מתנת מרום היא, תשורת מלך מלכי המלכים. אלא שאין טובתה נגלית אלא לעם ה', בקיימו מצוותיו ובשאתו חן לפניו (מעייני השבוע)

ארץ ישראל היא המובחרת שבארצות ועליה נאמר: "טובה הארץ מאוד מאוד", ועל כך **משל**: על משלט כלב הישימון, בנקודת גבול נידחת, שמרה פלוגת חיילים. נבערים היו, לא ידעו קרוא וכתוב. משבטי הילידים עזי הנפש. הגיעתם ידיעה שהנסיך יורש העצר עורך מסע במחוזות הספר ויעבור דרכם היום, בשעת הצהריים. השעה היעודה חלפה, ולשיירה אין זכר. המפקד חד העין הבחין בעגנת אבק רחוקה, סקר את האופק במשקפתו, ונחרד: מאבק ניטש שם במרחק, שיירת הנסיך נקלעה למארב. מיד הזעיק את בני הפלוגה, עלו על סוסיהם ופתחו בדהרה. הגיעו ברגע המכריע, והפיצו את האורבים לכל עבר. הצילו את הנסיך מחרפת השבי, עינויו ויטוריו. הנסיך המשיך במסעו, והפלוגה שבה למשלט. כעבור שבועיים באו ההחליפם, והודיעום: המלך מזמנם לעיר הבירה, מבקש להודות אישית על הצלת בנו. החל תהליך מייגע ומייסר: לימוד איך נכנסים לטרקלין, איך מתייצבים לפני המלך, איך קדים קידה ואיך עונים לשאלותיו, איך מודים על התשורה הצפויה ואיך יוצאים מלפניו. גם זה עבר, והרגע המיוחל הגיע. נכנסו בסך הדורים במדיהם, נזהרו שלא לפעור פה למראה ההדר ולא להביט בהשתאות לצדדים. המלך לחץ ידיהם בזה אחר זה והושיט תשורתו. קדו והודו כפי שלידמום, פנו לאחוריהם ויצאו נושמים לרווחה. עתה, כשהיו לבדם בחוץ, פתחו בלהיטות את המעטפות שבידם. כל החיילים פרצו בתרועה, הודו למלך בכל ליבם, הוציאו ממעטפותיהם חפיסת שטרות נכבדה, וכל אחד הכריז בתורו מה יעשה בתשורה. האחד יבזבז כספו בערב משתה והוללות, האחר ישלחו למשפחתו, שלישי יפתח

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
יצחק בלו
בן שרה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
אבי אנוך קזר
בן שלמה
ופרידה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
מזכה הרבים
חיים אברהם
בן נזירה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר
המזכיר ביסורים
עזרא
בן גוהר
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזכרת ביסורים
פרידה
בת מליה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזכרת ביסורים
שושנה פריה
בת סלימה
ת.נ.צ.ב.ה.

רוצה להיות
ממזכי הרבים
ולהפיץ את העלון?
052-7647449

להקדשות לתרומות ולכל עניני העלון אפשר לפנות לטלפון: **052-7647449**
ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילויות המוסדות גם דרך נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ
למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: **yeasa.beracha@gmail.com**
כתובתנו: מפרץ שלמה 100 חולון

